

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ
„ПРОСВЕТА-1891”
ГР.БРУСАРЦИ

Приет на 18.08.1997 г.

Допълнен на 05.05.2010 г.

І.ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 Народно читалище „Просвета-1891” самостоятелно независимо, самоуправляващо се културно-просветно сдружение на населението на гр.Брусарци.То се изгражда и работи върху принципите на демократизма,доброволността и автономията.

Чл.2 Народно читалище „Просвета-1891” работи в тясно взаимодействие с учебни заведения,културни институции, обществени и други организации, които извършват културно-просветна работа.

Чл.3 Народно читалище „Просвета-1891” може да се сдружава с други читалища на национално равнище и да членува в Съюза на народните читалища.

Чл.4 Народно читалище „Просвета-1891” е юридическо лице с нестопанска цел.То се представлява от Председателя или от упълномощено лице от Настоятелството.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И СРЕДСТВА

Чл.5 Народно читалище „Просвета-1891” има цел да задоволява потребностите на гражданите от гр.Брусарци със:

- 1.Развитие и обогатяване на културния живот.
- 2.Запазване на обичаите и традициите на българския народ.
- 3.Засилване интереса и любовта към книгата и изкуствата.
- 4.Създаване и разпространение на културни ценности.
- 5.Възпитание и утвърждаване на национално самосъзнание.
- 6./Допълнение прието от Общото събрание на 05.05.2010 г./

Достъп до съвременни информационни и комуникационни технологии.

7. /Допълнение прието от Общото събрание на 05.05.2010 г./ Развива социални и образователни дейности в общината.

Чл.6 Средства и основни дейности за постигане на целите:

1. Уреждане и подържане на библиотека, обогатяване на нейните фондове и извършване на библиотечно-информационно обслужване.
2. Развитие и подпомагане на любителското художествено творчество чрез нови и традиционни форми.
3. /Допълнено на ОС от 05.05.2010 г./ Организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино-видеопоказ, празненства, концерти и чествания. Създава и поддържа електронно-информационни мрежи и условия за свободен достъп до глобалното общество и информационните технологии и работи за преодоляване на информационното неравенство, чрез интернет комуникации, уеб библиотеки и придобиване на умения с компютри и програмни продукти.
4. Събира и поддържа живи българските , национални и местни традиции, обичай, празници и фолклор.
5. Създаване и съхранение на музейни сбирки.
6. /Допълнено на ОС от 05.05.2010 г./ Извършва и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната им дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използват приходите от нея за постигане на определените от устава цели, без да разпределя печалба.
7. /Допълнен с решение на ОС от 05.05.201 г./ Читалището няма право да предостави имуществото си за хазартни игри и нощни заведения; за постоянно ползване от политически партии и организации; на председателя , на секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия; за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията и религиозни общности
8. /Нова е решение на ОС от 05.05.2010 г./ Създава клубове и формации за развитие на младежки и спортни дейности.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл.7 Читалището се учредява от най-малко 15 дееспособни физически лица, които вземат решение на учредителното събрание.

Чл.8 Учредителното събрание приема устава и избира неговите органи.

Чл.9/1/Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването си в регистъра за организациите с нестопанска цел на окръжен съд в гр.Монтана,като представи следните документи:

1. Протокол от учредителното събрание;
2. Уставът на читалището, подписан от учредителите;
3. Нотариално заверен образец от подписа на лицето представляващо читалището и валидния печат на читалището.

/2/ В регистъра се вписват :

1. Наименование и седалището на читалището;
2. Уставът;
3. Имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището;
4. Името и длъжността на лицето, което представлява читалището;
5. Настъпилите промени по т.1-4

/3/ Нова с решение на ОС от 05.05.2010 г./Наименованието на читалището трябва да въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави.То се вписва на български език,като към наименованието се добавя годината на неговото първоначално създаване-1891.

Чл.10/1/Членовете на читалището могат да бъдат всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол,политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание. /2/Членовете на читалището са индивидуални,колективни и почетни.

/3/Индивидуалните членове биват действителни и спомагателни:

1. действителни членове са лица навършили 18 години, които участват в дейността на читалището,устно изразили молбата си редовно плащат си членския внос и имат право да избирани;
2. спомагателни са лица до 18 години,които нямат право да избират и бъдат избрани.

/4/Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището,подпомагат дейностите и имат право на един глас в общото събрание.Колективни членове могат да бъдат;

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;

5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи

/5/ Членството се прекратява ,ако лицето не е заплатило членския внос до първото тримесечие на следваща година.

/6/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

УПРАВЛЕНИЕ

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Чл.11 Органи на читалището са общо събрание, настоятелство и проверителна комисия.

Чл.12 Върховен орган на читалището е Общото събрание.

Чл.13 Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището имащи на глас.

Чл.14 /1/ Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на настоятелство, проверителна комисия и председателя;
3. изключва членове на читалището;
4. /Изм.с решение на ОС от 05.05.2010 г./ определя основните насоки на дейността на читалището;
5. приема бюджета на читалището;
6. /Доп. с решение на ОС от 05.05.2010 г./ приема годишния отчет до 30 март на следваща година;
7. определя размер на членски внос;
8. отменя решения на органи на читалището;
9. вземе решения за прекратяване на читалището;

/2/решенията на общото събрание са задължителни за други органи на читалището.

Чл.15/1/ Доп.с решение на ОС от 05.05.2010 г./Редовно общо Събрание се свиква от настоятелство най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или една от трета от членовете на читалището имащи право на глас. При отказ на настоятелството да свиква извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членове на читалището с право на глас могат да свикват извънредно общо събрание от свое име.

/2/ /Доп. и изм.с решение на ОС от 05.05.2010 г./Поканата на събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждане и кой свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същият срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, трябва да бъде залепена поканата.

/3/ /Изм.с решение на ОС от 05.05.2010 г./Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членовете на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс едн от членовете при извънредно общо събрание.

/4/ Решенията по чл.14, ал.1,3,8 и 9 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се взимат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл.16 /1/ /Изм.с решение на ОС от 05.05.2010 г./

Изпълнителен орган на читалището е настоятелство, което се състои от пет членове, избрани за срок от три години. Същите да Няма т роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

/2/ Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнение на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището на безсрочен трудов договор съгласно КТ и утвърждава длъжностната му характеристика.

/3/ Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината му членове.

Чл.17/1/ Председателя на читалището е член на настоятелството и се избира за срок от три години.

/2/ Председателя:

- 1.организира дейността на читалището съобразно закона ,устава и решението на събрание;
- 2.представява читалището;
- 3.свиква и ръководи заседанието на настоятелството и председателства общото събрание;
- 4./Отм.с решение на ОС от 05.05.2010 г./
- 5.отчита дейността си пред настоятелството;
- 6.сключва и прекратява трудови договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелство;
- 7./С решение на ОС от 05.05.2010 г./
При невъзможност да изпълнява функциите си се замества от члена на настоятелството.
- 8.представя пред кмета ежегодно до 10 ноември предложения за своята дейност.

Чл.17 а/Нов с решение на ОС от 05.05.2010 г./

/1/ Секретарят на читалището:

- 1.организира изпълнението на решенията на настоятелството,включително решения за изпълнение на бюджета;
- 2.организира текущата основна и допълнителна дейност;
- 3.отговаря за работа на щатния и хонорувания персонал;
- 4.представява читалището заедно и поотделно с председателя.

/2/Секретаря не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен,както и да бъде съпруг/съпруга/на председателя на читалището.

Чл.18/1/ Проверителната комисия се състои най-малко от трима Членове,избрани за срок от три години.

/2/Доп.с решение от ОС от 05.05.2010 г./Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица,които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на

членовете на настоятелството, председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватосване от първа степен.

/3/ проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общо събрание, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

ГЛАВА ПЕТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.19 Имуществото на читалището се състои от сграда и обзавеждане, предоставени му от държавата във владение или собственост, въз основа на Закона за народните читалища, а също от собствени имоти и материална база, подарени на читалището или придобити с негови собствени средства.

Чл.20 Читалището набира средства:

1. членски внос;
2. наеми от движимо и недвижимо имущество;
3. културно-просветна дейност;
4. дарения и завещания;
5. субсидия от държавния и общинския бюджет;
6. средства по спечелени проекти по програми на Европейския съюз и проекти на министерства, ведомства, фондации и други неправителствени организации;
7. други приходи.

ГЛАВА ШЕСТА ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.21 Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд, ако :

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;

2. имуществото му не се използва според;
целите и предмета на дейност на Читалището
3. е на лице трайна невъзможност читалището да действа;
4. /нов с решение на ОС от 05.05.2010 г./ е обявено в несъстоятелност и не е учредено по законовия ред.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. /Доп. с решение на ОС от 05.05.2010 г./ Името на читалището е „Просвета-1891” със седалище гр. Брусарци, ул. „Георги Димитров” 106
2. Читалището има кръгъл печат, надпис Народно читалище „Просвета-1891” Брусарци, в окръжност в средата с разтворена книга.
3. Патронен празник на читалището е 22 март- Свети 40-сет мъченика, годината на основаването е 1891.
4. Уставът, с така направените допълнения и изменения съгласно §34 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменения и допълнение на Закона за народните читалища, влиза в сила от датата на приемането му от Общото събрание.
5. С приемането на настоящия Устав се отменя действащия досега, приет на 18 август 1997 година

Същият е подписан в два екземпляра от присъстващите действителни членове на читалището, съгласно приложения списък, представляващ неразделна част от този Устав.

ДОКЛАД

за дейността на НЧ „Просвета- 1891” гр. Брусарци

през 2019 година

Читалището е основна културно-просветна организация в нашето населено място,където се запазват и предават традиции ,обичаи и фолклорът на идните поколения. Докладът отчита изпълнението по Програмата за развитие на читалищната дейност в съответствие на чл.26а, ал.2 от Закона на народните читалища и е подчинен на целите и задачите , формулирани в закона . Едно от важните условия за развитие на качествена художествена дейност и постигане на резултати , това е наличието на подходяща материална база ползвана за читалищни нужди, в която самодейците и посетителите да се чувстват добре. През отчетния период с много желание и амбиция работи Фолклорна група „Авлига”, която продължи своята мисия, превърнала се през годините в негово мото: „Да съхраним българските традиции в нашия град”. Той подбира репертоара си в зависимост от предстоящи празници, концерти и участия във фолклорни фестивали. Наред с разучаване на нови песни, съставът работи и за възстановяване на песни от многобройния стар репертоар. Старае се да отговори с подходящи песни за участие в общоградски мероприятия, както и в по-престижни фолклорни събори и фестивали. Съществен дял в любителското творчество се пада на ръководител на група за любители на народни хора Христо Иванов. Следват серия от участия в фестивали и събори, като стартираха за първа година във ”Фестивал на песните,танците и традиционните храни и занаяти в Боровци””Свидня” –с.Георги Дамяново,”Багачина пее и танцува” „Жива вода”-Димово,Турлашки събор „Када кум прасе и ти вречу” с.Чупрене и в празника на град Брусарци. С празничен концерт чествахме българската просвета и култура и славянска писменост, съвместно със СОУ „Христо Ботев” .Радващо в случая първа толкова сериозна инициатива деца в подкрепа на дете беше организирането на Благотворителен концерт „Лястовичка бяла” .В кауза до тях бяха читалище,училище и гости от град Лом.На празника на община Брусарци беше организирана кулинарна изложба и алея на занаятите, която беше посрещана с голям интерес . Група „Авлига” ,танцов състав и децата от муз.-литер. група се включиха в концерт на самодейците ,освен участници на общината бяха поканени гости от с.Вълчедръм . Читалището работи за съхранение и популяризиране на местните традиции и обичаи , а именно – 21 януари „Бабин ден”, 1 март – Баба

Марта, Лазаруване, Великден и Бъдни вечер. В пенсионерския клуб се проведе Бабин ден – в пресъздаването на ритуала активно се включиха бабите и Здравка Алексиева в ролята на акушер. Баба Марта е най-българският празник, който предизвиква положителни емоции не само при децата, а Баба Марта в лицето на баба Лиляна. Изработени мартеници от кръжока „Сръчни ръчички“ подредиха в изложба. Незабравими преживявания оставя пресъздаването на народни обичаи от Пижо и Пенда с окичване на мартеници на деца от ОДЗ „Синчец“ и жители на Брусарци. С празнична програма беше отбелязан празник на жената – 8 март.

Пролетен празник Лазаровден свързан с обхождане по домовете на лазарките радушно посрещани от стопаните, момичетата с лазарски премени пеят песни за здраве и берекет. От пълните кошници с яйца лазарките през следващата седмица изписват пъстри перашки за Великден, а самият Великден посрещан с песни, танци и добро настроение на площада от самодейци гости от ФФ „Ситница“ Монтана и с. Дреновец.

Продължаваме с Бъдни вечер, заедно с бабите подредихме софрата с вкусните постни ястия характерни за празника, които след това дегустирахме. И за финал на годината посрещнахме подобаващо Дядо Коледа с торта за всички присъстващи деца и богата програма подготвена от децата под всеотдайното ръководство на Росица Цветанова и Калинка Цветанова, а щедрия Дядо Коледа зарадва децата с много подаръци.

Библиотечната дейност е една от основните за читалището, тя осигурява свободен достъп за своите читатели до библиотечния и информационен поток. Продължава работата по проект „Глоб@лни библиотеки-България“, който дава възможност на потребителите за безплатна връзка с интернет. Центърът предлага информация извън книгите (библиографски справки и информационни бази данни). В него се сканират документи, подготвят се мултимедийни презентации, справки и др. Регистрираните посещения за 2019 г. са 1482 бр., а потребителите са 182 бр., като до 14 години са 79 бр.

Читалището кандидатства с проект по Програма „Български библиотеки-съвременни центрове за четене и информираност“ с финансова подкрепа от Министерството на културата, с която даде възможност на библиотека да попълни библиотечния фонд.

Събития ,организирани от библиотека бяха :разкажи ми приказка,щафетно четене на книжка,вече мога да чета,маратон на четенето,седмица на четенето.

Най-важният фактор в нашата работа са потребителите и затова мероприятията са насочени към тях и към техните потребности с подобряване на материалната база очакваме този двустранен процес да се засили и читалището да се превърне в притегателен център за млади и стари.

През 2019 г.участваме с проект към НП „Заетост и обучение за хора с трайни увреждания” и имаме отпусната една бройка.

Председател:

/Здравка Кирилова/

ПРОГРАМА ЗА ДЕЙНОСТТА

НЧ „ПРОСВЕТА-1891”-ГР. БРУСАРЦИ- 2020 г.

ЯНУАРИ

- 21.01.- „Бабин ден”- веселие в клуба на пенсионера, пресъздаване на ритуала, конкурс „бебе и баба на 2016” .
- Клуб по приложни изкуства „Сръчни ръце”- за изработване на мартенички, квиллинг, декупаж, картички , украса за 1 и 8 март.

ФЕВРУАРИ

- 14.02. г.- На чаша вино за любовта „Трифенова среща” -дегустация на домашно вино, честване на именници, веселие.
- 19 февруари- В. Левски- 147 години -величие – презентация в компютърната зала на читалището съвместно с ученици от начален курс.

МАРТ

- 01.03.-Конкурс за автентична и оригинална мартеница и поздрав към децата от ОДЗ „Синчец“ Брусарци и жителите и гостите на гр. Брусарци.
- 01.03. - Честване деня на самодееца с певческа група „Авлига”
- 08.03. - „Жената- извор на вдъхновение и красота” поздрав на децата от детска вокална група към майките и бабите в пенсионерския клуб . Женско парти.

АПРИЛ

- 02.04. -Международен ден на детската книга–100 години от р. на Джани Родари-100 години надежда с ученици начален курс. Маратон на четенето.

- 11.04. -Празниците на България- „Лазаруване”-придружен с много песни, обхождане по домовете от млади момичета.
- 19.04.2020 г. Нека бъдем заедно на Великден. Празнична програма.
- 22 април – Ден на Земята.Изработване на предмети от природни и отпадъчни материали с ученици от начален курс.
- Участие на фолклорна група „Авлига” и танцов състав във фолклорен събор „Свидня” – с. Георги Дамяново

МАЙ

- 24 май – честване на българската просвета и култура и славянската писменост, съвместно със СОУ „Хр. Ботев“
- Запознаване на първокласниците с библиотеката на читалището- „Добре дошли в дома на книгата”- четем молбата на книгата, права и задължения на читателя.

ЮНИ

- 1 юни – Ден на детето- детско парти с игри,викторини и забавления за най- малките и начален курс ученици.
- Участие на и фолклорна група „Авлига” и танцов състав на фолклорните събори „Багачина пее и танцува”, „Жива вода” – Димово , Турлашки фолклорен събор „Када кум прасе и ти вречу” с. Чупрене, фестивал на любителско творчество „Пей и танцувай за Бутан “ и Международен фолклорен фестивал „Пъстра огърлица”- Вършец-2016.
- 24 Юни – Еньовден. На чаша билков чай.

ЮЛИ

- „Приказно лято в библиотеката” - литературни викторини, верижни четения, илюстрации на приказки, занимателни игри.
- Участие на фолклорна група „Авлига” на фолклорен събор „Пей, танцувай и на Зелени дел се любивай” – гр. Вършец

АВГУСТ

- Ден на младежта - информация за младежки дейности, парти с участниците.
- Празник на град Брусарци- участие на самодейците ,кулинарна изложба с дегустация ,изложба на занаяти.

СЕПТЕМВРИ

- 22 септември - Ден на независимостта на България-презентация ученици среден курс –„Пътя на свободата” и витрина с книги.

ОКТОМВРИ

- 01.10.-Ден на поезията и музиката- ”Поети с китари” .
- Участие на фолклорна група „Авлига” в фолклорен фестивал „Песни и танци от Златията” гр. Вълчедръм

НОЕМВРИ

- 01.11. -Ден на будителите – презентация с ученици 170г. от р. на Иван Вазов „И ний сме дали нещо на света..”
- 21.11. - Ден на християнското семейство- среща на поколенията/баба, мама, внуче/, конкурс на детска рисунка „Моето семейство”,

ДЕКЕМВРИ

- 23.12. .-„Бъдни вечер”- пресъздаване на обичая , изложба на ястия за този ден

Съвместно с детска фолклорна група с ръководител Р. Цветанова и пенсионерски клуб.

- 24.12.-Коледни празници – среща с Дядо Коледа, раздаване на подаръци и торта и празнична програма.

Председател:.....

/З. Кирилова/

СПИСЪЧЕН СЪСТАВ НА :

ЧИТАЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО:

1. Здравка Алексиева Кирилова – председател
2. Петранка Йорданова Велкова
3. Наталия Йорданова Нанкова
4. Румен Иванов Вълков
5. Цветан Борисов Цветанов

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ:

1. Елза Цветанова Божинова
2. Ангелинка Ангелова Антова
3. Костадинка Бобева Петрова